

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. június 19.

bb.1. természettudományban jó, olvasásból gyenge - a magyar iskolarendszer összehasonlító értékelése

1/szö/gg/a/hgy

1973. június 19.

szőke sándor, az mti munkatársa jelenti:

a nevelési-tanítási eredmények értékelésére nemzetközi pedagógiai társaság alakult, angol elnevezésének rövidítése: IEA. tizenkilenc ország pedagógiai intézetével - közöttük a magyar országos pedagógiai intézettel együttműködve - vállalta a tanulók teljesítményének nemzetközi összehasonlítását és ennek alapján az országok iskolarendszerének hatékonysági elemzését. az országos pedagógiai intézetben elkészült a hazai eredményeket összegező kutatási beszámoló, és az IEA központja kiadta a nemzetközi adatokat értékelő tanulmányosorozat első kötetét.

a nemzetközi számító központban az egyes országok tanulólainak eredményeiből kiszámították az országos átlagokat, ezeket rangsorolva megtudhatjuk, hogy a magyar tanulók eredményei miként viszonyulnak más, fejlett országok tanulóihoz. a tiz esztendőes diákok csoportjában a magyar gyermekek a természettudományban közepes minősítést kaptak, az országok közötti rangsorban a hatodik helyet foglalják el. az olvasás-megértésben azonban már a kilencedik helyen szerepelünk, és ez a teljesítmény bizony igen gyenge. ennél is rosszabb a helyzet az olvasás-gyorsaság területén, melyben a magyar kisdíjak teljesítménye a vizsgált országok között a legrosszabb. a 14 esztendőesök kategóriájában a természettudományos oktatás hazai szempontból igen jónak minősíthető, ezt bizonyítják, a teljesítmények is: Magyarország a második helyen szerepel, és csak Japán előzi meg. az olvasás-megértés azonban ebben a korosztályban is gondot jelent diákjainknak és nyolcadik helyezéssel csupán közepes teljesítményre képesek. igen gyenge - rangsorban a tizedik - 14 éves diákjaink teljesítménye az olvasás-gyorsaságban.

/folyt.köv./

MF

bb.1./ természettudományban...folyt./-a

középiskolás tanulóink a természettudományos területen a hetedik helyet érték el, és ez jó közepes teljesítménynek számít. olvasás-megértésben azonban a tizedik helyen szerepelnek, igen gyenge minősítéssel.

diákjaink meglehetősen jó természettudományos ismereteit és viszonylag gyenge olvasását főleg az magyarázza, hogy más országokhoz képest nálunk viszonylag sok időt fordítanak a fizika, kémia, biológia tanítására, ugyanakkor az anyanyelvi képzésre - ezen belül az olvasástanításra - viszonylag keveset, az általános iskola felsőtagozatában például rendszeres olvasás-tanításról - más országokkal szemben - tulajdonképpen nem beszélhetünk. diákjaink jó természettudományos és gyenge olvasás-megértési eredményeiben éreztetik hatásukat a tanítási módszerek is, úgy tűnik, hogy a tantervi reform- tanítás-módszertani szemlélete - amely az előadó- magyarázó módszerrel szemben a diákok önálló tevékenységét, a kísérletezést, a felfedezés jelentőségét hangsúlyozza - csak igen lassan érezteti hatását.

a középiskolába ösztönözött tanulók számával egyenes arányban növekednek az oktatás szabályozásának és szervezésének gondjai. egyre jobban ,, felhigulnak,, a tanulók, vagyis csökken a szelekció, és mindez a teljesítmény-átlagok romlására vezet. a kutatók véleménye szerint - olyan ár ez, amit a pedagógiailag nem megfelelően felkészített iskolarendszer fizetni kényszerül a középiskolai tömegoktatásra való áttérés időszakában. / a legkevésbé szelektáló egyesült államok, belgium és svédország diákjainak viszonylag gyenge teljesítménye is ezt bizonyítja. /

magyarország a középiskolai beiskolázás szempontjából egyelőre a közepesen szelektáló országok közé tartozik. társadalmunk rendjéből alapvetően következik, hogy minél szélesebbre tárjuk a középiskolák kapuit, a nemzetközi összehasonlítás viszont arra figyelmeztet, a középiskolai oktatás szélesítését pedagógiailag jól elő kell készíteni, ha nem akarunk ezért a minőség romlásával fizetni. /mti/

--

- 2 -

bb.2. új múzeum szécsényben - a helyreállított forgách-kastélyba költöztetik a magyar mezőgazdasági múzeum vadászati kiállítását

vid/fm/a/-cz

1973. június 19.

restaurálták a szécsényi forgách-kastélyt. a helyreállított műemlék műszaki átvételét rövidesen befejezik. folyamatban van a kastély parkjának, előterének rendezése, díszkerítés építése. a későbbiekben arborétumot is létesítenek, a parkban lévő tó környékén.

az egyemeletes barokk épületet a xviii. század közepén emelték a forgách-grófok, valószínűleg a xv. századból származó várkastély romjainak a helyén. a felszabadulás után az épületet különböző célokra vették igénybe, de mert nem volt szerv, testület, amely a gazdája lett volna és gondját viseli, időközben teljesen tönkrement. ennek az állapotnak vetett véget, hogy a nógrád megyei tanács a salgótarjáni munkásmozgalmi múzeum birtokába adta és elrendelte műemléki helyreállítását. a restaurálás 12 millió forintos költségéhez kétfélmillió forinttal a magyar mezőgazdasági múzeum, egymillióval az országos műemlékvédelmi felügyelőség is hozzájárult.

a három évig tartott restaurálás után a nógrád megyei múzeumok igazgatósága a szécsényi forgách-kastélyban több kiállítást rendez. itt mutatják be a ,,nógrád megye a szabadságharc idején,, ,,a nógrád megyei munkásság élete a felszabadulás előtt,, című állandó kiállításokat. itt kap méltó helyet id. szabó istván kossuth-díjas szobrászművész bányásztörténeti szoborsorozata. időről időre bemutatja legszebb termékeit a szécsényi palóc háziipari szövetkezet. az új múzeumban működik majd az igazgatóság régészeti, közép- és újkori történeti részlege, központi restaurátor műhelye.

a szécsényi múzeum országos rangját, idegenforgalmi jelentőségét a magyar mezőgazdasági múzeum vadászati kiállítása, fegyvergyűjteménye emeli, amelynek anyagát a forgách-kastély emeleti szárnyának öt termében helyezik el. terv szerint az említett kiállításokat - így a vadászati kiállítást is - az idei múzeumi hónap keretében már megnyitják a látogatók előtt, és a szécsényi múzeumban tartják meg a múzeumi hónap megyei megnyitó ünnepségét is. /mti/

--

bb.3. népművészeti tárgyakkal, zempléni hutákban készült poharakkal és régi palackcímkékkel díszítik pincéiket a tokaji szőlősgazdák

vid-fm szb -cz

1973. június 19.

a kilencszáz éves tokajban már mintegy harminc rendezvényen emlékeztek meg a helység fennállásának jubileumáról. így - többek között - a bodrog partján megtartották a község díszszőlőjének avatását, a helytörténeti múzeumban országos gyermekrajz- és lengyel plakátművészeti kiállításra, valamint kórushangversenyre került sor. /folyt.köv./

-3-

bb 3. /népművészeti... 1. folyt./-szb

a múlt hét végén a tiszán és a bodrogon nemzetközi kajak-kenu versenyt és lampionos vizikarnevált rendeznek.

már most készülnek a rendezvénysorozat záró eseményére, az októberi nagyszabású szüreti felvonulásra, ebből az alkalomból sokezer hazai és külföldi vendéget várnak a boráról világhírű kilencszáz esztendőes nagyközségbe. fogadásukra nemcsak a társadalmi szervek, hanem az egyéni szőlőtermelők is felkészültek. az évfordulóra, a vendégjárásra több szőlősgazda díszítette pincéjét a régi hagyományoknak megfelelően népművészeti tárgyakkal. egyes pincék valóságos kis muzeummá alakultak. így láthatók bennük régi paraszti használati tárgyak, kovácsoltvas szalonnasütő nyársak, hordóégető vasak, virágmintás telkibányai és hollóházi ködedénytányérok, kézi faragású, szüreti mulatságot ábrázoló boroshordók és a zempléni üveghutákban készült poharak, pálinkás butykosok és különböző habosüvegek. egyes helyeken a nemes borokkal töltött félliteres hosszunyaku tokaji palackokra a régi híres szőlőtermelő dinasztiai színes borcímkéit ragasztották és az üvegeket így helyezték el a polcokra. a díszes pincéket szívesen mutatják a gazdák a községet felkereső, „eredeti tokaji pincékre, kíváncsi vendégeknek. /mti/

--

bb 4. 100 személyes óvoda összefogással

vid-kz szb -cz

1973. június 19.

társadalmi összefogással 100 személyes óvoda építését kezdték meg kiskunfélegyházán. a város ipari üzemei anyagiakkal, a lakói pedig társadalmi munkával segítik a létrehozását. ezzel, valamint a városi tanács tervében szereplő további óvodabővítésekkel szeretnék elérni, hogy 1975. végére valamennyi kiskunfélegyházi óvodáskorú gyermeknek helyet tudjanak adni a gyermekintézményekben. /mti/

--

bb 5. hétfői pihenőhelyek katonáknak

i vt/tr szb hi -cz

1973. június 19.

a néphadsereg csapatainál, a különböző magasabb egységek-nél szolgálatot teljesítő tisztek, tiszthelyettesek, továbbá polgári alkalmazottak, valamint hozzátartozóik részére több helyőrség közelében hétfői pihenőhelyeket rendeztek be. ezek általában vízparton vannak, ahol fürdesre, horgászásra is lehetőség nyílik. eddig 25 ilyen pihenőhelyet nyitottak meg az országban. /mti/

--

-4-

bb.6. hetvenegy fokos termálvizre bukkantak ács térségében

vid/kz/a/-cz

1973. június 19.

olajkutató furás mélyítése közben magas hőfoku termálvizet találtak a komárom megyei ács község határában, -a helyi augusztus 20. termelőségterület földjén. a furólyukon át nagy mélységből percenként 1700 liter 71 fokos víz tör a felszínre. az értékes hévíz hasznosításáig egyelőre fojtó kutfejjellel látják el a furólyukat. a tervek szerint a természet váratlan, ajándékát, zöldségtermesztésnél hasznosítják. kilenc zöldségtermelő szövetkezet és a budapesti göngyöletellátó vállalat alakít társulást a melegvíz felhasználására. /mti/

--

bb.7. lisztharmat-fertőzés a balatonfelvidéki szőlőkben

vid/kz/a/-cz

1973. június 19.

a balatonfelvidéki szőlőkben két héttel korábban mint az előző években megjelentek a lisztharmat első tünetei. a májusi meleg, csapadékszegény időszak kedvező feltételeket teremtett a veszedelmes gomba elszaporodásához. különösen magas fertőzőtségű területek találhatók tihanyban, dörgicsén, aszófőn és badacsonyban. a veszprém megyei növényvédő állomás felügyelői és szakmérnökei állandóan szemmel tartják a balatoni szőlőket, és a gombabetegségek kifejlődése előtt 4-5 nappal korábban tájékoztatják a gazdaságokat és a kiskert tulajdonosokat. a felhívásukra az utóbbi napokban megkezdték a szőlő lisztharmat elleni permetezéseket. /mti/

--

bb.8. kis vit szombathelyen

vid/fm/a/-cz

1973. június 19.

július 13-15 között osztrák bolgár, szlovák, jugoszláv és mari ifju kommunista delegációk, turistacsoportok, valamint győr-sopron, komárom, vas, veszprém és zala megye fiataljainak részvételével ifjúsági találkozót rendeznek szombathelyen. /folyt.köv./

- 5 -

NA

?8./ kis vit.....folyt./-a

a találkozóra, a ,, kis vit,, -re már megkezdték a felkészülést. a három napos program nagy részét maguk a résztvevők adják.

az első napon ifjusági nagygyűlést, este lampionos felvonulást rendeznek, s megkoszorúzzák a felszabadulási emlékművet. a második napon két vitafórumot tartanak. az egyik a szocialista hazafiságra és internacionalizmusra nevelés a téma, a másikon pedig a klub vezetők mondják el tapasztalataikat az ifjusági klubokról. délután kőszeg, sárvár, celledömök, szentgotthárd és vasvár fogadja a fiatalokat. a sportolók hat sportágban mérkőznek a vitakupáért. a harmadik napon kerül sor a művészeti csoportok, szőlis-ták bemutatóira. este a vit-re utazó magyar kulturális delegáció ad műsort, s tábor tüzzel, vizikarnevéval bucsuznak majd egymástól a vasi találkozói résztvevői.

a megyei kisz-bizottság a találkozóra meghirdette az ajándék-és emléktárgykészítő versenyt. e tárgyakból a vit-bazárokat állítanak majd fel. az öt megye fiataljainak munkáiból kiállítás nyílik a művelődési és sportházban, s döntöttek már arról is, hogy kiadják a fesztivál-ujtságot. /mti/

--

bb.9. notórius csaló - másfél évi szabadságvesztés

i/bc/pá/h1/a/-cz

1973. június 19.

az emberek hiszékenységét kihasználva, sorozatosan becsapta a benne megbízó személyeket ja:ger károly 51 éves budapesti lakos. kölcsönkérési módszerei meglehetősen változatosak voltak, s a különféle ürüggyekkel kicsalt összegeket,, elfelejtette,, visszaadni. egyik munkatársától, aki építkezett 1,200 forintot vett át arra hivatkozva, hogy összeköttetései révén hamarosan megszerzi részére az építkezési anyagokat. másoknak azt hazudta, hogy ő maga építkezik, de pillanatnyilag nincs pénze, s ehhez kérte - rövid visszafizetési határidőre - az anyagi segítségüket, egy munkahelyi ismerősének külföldi nagyothalló készülék beszerzését, másik ismerősének soron kívüli kórházi felvételt ígért a kicsalt pénz ellenében. ja:gert, aki nem jelent meg kórházi munkahelyén, ahol betegápolóként dolgozott, fegyelmielag elbocsátották. ezt követően állandó munkaviszonyt nem létesített, alkalmi munkát sem végzett.

a központi kerületi bíróság ja:ger károlyt csalásért és közveszélyes munkakerülésért - figyelembe véve, hogy korábban többször megbüntették - másfél évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

MT

- 6 -

bb.10. egy hét múlva békekölcsön sorsolás

i/kf/fk/a/ie

1973. június 19.

az országos takarékpénztár egy hét múlva június 26-án és 27-én budapesten rendezi a ii., iii., és iv. békekölcsön 1973. első félévi sorsolását. a húzások mindkét napon 9.30 órai kezdettel az utasellátó vállalat arany jános utcai kulturterében tartják.

kedden a ii. békekölcsönt sorsolják, 153 600 kötvényre 39.9 millió forintot. szerdán először a iii. békekölcsön 740 350 kötvényre, 94.1 millió forintot, majd a iv. békekölcsön 455 000 kötvényre 57.8 millió forintot sorsolnak ki.

a kétnapos húzáson a három békekölcsönből összesen 1 348 950 kötvényre 191.8 millió forint jut nyereség és törlesztés formájában a kötvénytulajdonosoknak. a kihuzott kötvények beváltása július 10-én kezdődik. /mti/

--

bb.11. házgyár, tejporgyár, üvegyár - a kgst-országok korszerű gépei a magyar iparban

i/sz/fk/1e/a/-cz

1973. június 19.

a hazai ipar korszerűsítéséhez, kapacitásának bővítéséhez, az idén is egész sor gépet, berendezést szerzünk be a kgst-országoktól. a nikex, a komplex és a technoimpex legnagyobb gépiportáló külkereskedelmi vállalatok magyar partnervállalatai ebben az évben 155 millió rubel értékben vesznek a kgst-országokból ipari berendezéseket. a nikex az idén körülbelül 100 millió rubelért vesz nagyberendezéseket. a komplex - összes importjának 60 százaléka származik a kgst-országokból - ebben az évben 15 millió rubel értékben hoz be élelmiszeripari, üvegipari és más berendezéseket, vagyis 45 százalékkal többet, mint 1971-ben. a technoimpex több mint 40 millió rubelért vásárol szerszámgépeket, könnyűipari gépeket ezekből az országokból.

/folyt.köv./

- 7 -

5A

b.11./ házgyár....folyt./-a

Külkereskedelmünk legjelentősebb partnerétől, a szovjetuniótól e három hazai külkereskedelmi vállalat 1973-ban összesen több mint 50 millió rubelért vesz különböző gépeket, komplett gyáregységeket. így előreláthatólag az év végéig elkészül orosházán európa legnagyobb üvegkombinátjának új gyáregysége, a szovjet berendezésekkel felszerelt sikküveggyár. a magyar textilipar rekonstrukciójában is részt vesznek a szovjet vállalatok: 7 millió rubelért szállítanak szövőgépeket ebben az évben. csaknem 10 százalékkal nő a szerszámgépek - elsősorban fémforgácsolók - és a targoncák behozatala a szovjetunióból. ezeken kívül ez évben további két házgyárat veszünk a szovjet ipartól, mintegy 3 millió rubelért; az egyiket kecskeméten, a másikat veszprémben építik fel.

Legfontosabb gépszállítónk közé tartozik csehszlovákia és az ndk. egy nemrég aláírt megállapodás szerint berettyóújfalun csehszlovák cégek tejporgyárat építenek, s további tejporgyarak vásárlását is tenvezi külkereskedelmünk. a hazai sörgyárak és ásványvízüzemek részére mindkét országból kis-és közepes teljesítményű gépeket, töltőberendezéseket veszünk. az idén tovább bővül e két baráti államból származó nehézgépipari behozatalunk is. hejőcsabára és beremendre, valamint anyergesújfalu azbeszt cementgyárba cementgyári gépeket importálunk. nemrég kezdték meg a csehszlovák vállalatok a különböző kohászati gépcsoportok szállítását az ózdi kohászati művekbe. a visontai külszíni fejtés gépesítése az idén folytatódik, elsősorban az ndk korszerű technológiájú gépeivel. folyamatos magyarország vasúthálózatának a villamosítása is, amelyet teljes egészében csehszlovák iparvállalatok végeznek. a könnyűipar megrendelésére több textilipari bőr-és cipőipari, valamint faipari berendezést veszünk a szomszédos országból.

a hazai élelmiszeripar korszerűsítéséhez nyújtanak jelentős segítséget a lengyel partnervállalatok. komplett gépsorokat, nagy berendezések érkeznek több cukorgyár rekonstrukciójához és a szerencsi csokoládégyár felújításához. ezeken kívül nagy teljesítményű sütőipari gépeket is szállítanak magyarországra.

a bolgár és a román járműipartól elsősorban szállítóeszközöket vásárolunk, így emelőtargoncákat, tehervagonokat, bányamozdonyokat stb. szó van arról is, hogy építőiparunk számára téglagyártó sorokat veszünk bulgáriából.

/folyt.köv./

- 8 -

NA

bb.11./ házgyár...2.folyt./-a

1973-ban a szocialista országoktól több ipari berendezést vásárolunk, mint a korábbi években, de a lehetőségek egy része még mindig kihasználatlan. ezért szükséges az intenzívebb piaci munka, amelynek eredményeként tovább bővíthet a kgst-országokból származó gépimportunk. jó alap erre, hogy az 1973-évi szocialista árucseré-forgalmi jegyzőkönyvek is a behozatal mintegy 10 százalékos növekedését irányozzák elő a tavalyi tényleges forgalomhoz képest. /mti/

..-

bb.12. 1975-re megkétszerezi termelését a hungária műanyagfeldolgozó

i/bé/pá/ie/a/-cz

1973m júniusn. 19.

a hazai vegyipar alapanyaggyártó kapacitásának rohamos bővülésével, és a petrokémiai program megvalósításával párhuzamosan felkészül a többlet-műanyag feldolgozásra a hungária műanyagfeldolgozó vállalat. több mint 500 millió forintos beruházással 1975-ig 1972-höz viszonyítva - megkétszerezi termelését.

elsősorban a pvc termékekből bővítik a választékot és a mennyiséget egyaránt. több mint ötezer tonnával több fólia és tapéta kerül majd forgalomba, ugyanennyivel nő a pvc csövek gyártása, az összekötő idomokból pedig 200 tonnával többet állítanak elő. ehhez a nagyszabású termelés-növeléshez nemrég új üzemet létesítettek debrecenben, újabb fröccsöntő gépeket állítottak munkába a budapesti gyáregységben, s nagy teljesítményű japán gépsort is vásároltak.

az újdonságok egyaránt szolgálják a könnyűszerkezetes építkezést és a korszerű csomagolótechnikát. a különböző habosított szigetelőanyagok, padlóalátétek a jövőben mind nagyobb tért hódítanak az új lakótelepek építésénél, ugyanakkor a formákba öntött habok biztonságosan védik az exportra kerülő műszereket, kényes berendezéseket. a tetszetős és rendkívül vékony pvc-fóliák a textiltermékek csomagolását teszik majd esztétikusabbá. /mti/

..-

- 9 -

NA

bb 13. készülődés az 51. nemzetközi szövetkezeti napra - az országos szövetkezeti tanács elnökségének felhívása

i ol/fk um ie cz

1973. június 19

a hagyományok szerint az idén is július első hetének utolsó napján ünnepli - immár 51. alkalommal - a nemzetközi szövetkezeti napot napjainkban már 63 ország több mint negyedmilliárd szövetkezője. hazánkban a megemlékezéssel a figyelmet a szocialista építő munka nagy terveinek megvalósítására irányítja az országos szövetkezeti tanács elnökségének felhívása.

a felhívás leszögezi: magyarországon csaknem 3 millió a szövetkezeti tagok száma, a szövetkezetek a felnőtt lakosságnak csaknem egyharmadát foglalkoztatják, s a nemzeti jövedelemnek 24 százalékát állítják elő. a hazánkban működő vállalatoknak csaknem a fele szövetkezet. a szocialista építőmunka sikere, a szocialista demokrácia kiszélesedése jelentős mértékben segíti a szövetkezeti mozgalom fejlődését, eredményeit.

a magyar szövetkezeti mozgalom megbecsült résztvevője a nemzetközi szövetkezeti mozgalomnak, ami kifejezésre jut abban is, hogy az idén ősszel hazánkban ülésezik a szövetkezetek nemzetközi szövetségének központi bizottsága, végrehajtó bizottsága és néhány albizottsága. az sznsz 1904-ben tartott budapesti kongresszusa óta ez az első alkalom, hogy ez a nagytekintélyű nemzetközi testület ismét hazánkban találkozik. /mti/

-. -

bb 14. a szakmunkásképző iskolák 1973-74. tanévének munkarendje

i ol/mm um ie cz

1973. június 19.

a szakmunkásképző iskolák 1973-74. tanévének munkarendjéről intézkedik a munkaügyi miniszternek - a művelődésügyi miniszterrel, valamint a képzés főhatósági felügyeletét ellátó miniszterekkel egyetértésben hozott - utasítása. ez egyebek között körvonalazza a közvetlen tanácsai irányításból, a tanulók túlterhelésének enyhítéséből, a képzés korszerűsítési reformjának teljes bevezetéséből, illetve a szakmunkástanulók általános műveltségének gazdagítása és az iskolai demokratizmus továbbfejlesztése terén adódó feladatokat.

/folyt.köv./

- 10 -

8.10/um

Tóth

bb 14. /a szakmunkásképző ...folyt./um

a szakmunkásképző iskolákban az új tanév a szeptember 1-1 ünnepélyes megnyitóval veszi kezdetét. és 1974 augusztus 31-ig tart. az első tanítási nap az elméleti és a gyakorlati oktatásban egyaránt 1973. szeptember 3-a. az első félév 1974. január 31-én zárul, a második félév február 1-én kezdődik. az elméleti oktatás szorgalmi ideje június 8-án ér véget. a gyakorlati oktatás június 8-a után - a szakmunkásvizsgára való felkészülési időt és a nyári oktatási szünetet kivéve - tovább folytatódik. a turnusos rendszerű képzés tanévbeosztásáról a főhatósági felügyeletet ellátó miniszter külön intézkedik.

a téli szünet 1973 december 22-től 1974 január 6-ig, a tavaszi pedig 1974 április 5-től 13-ig tart. a nyári vakáció kiadásának időpontját a gyakorlati oktatásban közreműködő vállalatok igényeinek figyelembe vételével az iskola igazgatója állapítja meg.

a vizsgarend: a beszámoltató rendszerű oktatásra beosztott tanulók félévi vizsgáit a félévi osztályozó értekezletet megelőző napokban, év végi vizsgáit pedig az elméleti oktatás szorgalmi idejének befejező hetében kell megszervezni. a szakmunkásvizsgák szervezésére és lebonyolítására a szakmunkásvizsga szabályzat előírásai az irányadók. /mti/

---

bb 16. városrekonstrukció - korszerűbb művelődés - tanácsai vb-ülés ujbudán

t hi/gg-ju hi

1973. június 19.

az ujbudai rekonstrukció megvalósításával a iv. kerület fokozatosan észak-pest városközpontjává alakul, amely a szomszédos városrészek - rákospalota, angyalföld, káposztásmegyér - s a pest-környék körülbelül 300.000 lakosának igényeit lesz hivatott kielégíteni. a városiadosás, a népességnövekedés elengedhetetlené teszi az oktatás és a közművelődés számottevő fejlesztését. ennek most kidolgozott részletes távlati tervét tárgyalta keddi ülésén a iv. kerületi tanács végrehajtó bizottsága.

/folyt. köv./

8.35/ju

Tóth

- 11 -

bb 16. / városrekonstrukció ... 1. folyt./-ju

az oktatás és a népművelés valamennyi formáját felölelő program a gyermekintézmények vonatkozásában kilátásba helyezi - a fővárosi kísérletek sikeres befejezése után - az óvodai igazgatóság kialakítását. a városrekonstrukció során épülő új óvodák egyikében hétközi otthont alakítanak ki. a látási, hallási zavarokkal küzdő gyermekek egyenletes szellemi és testi fejlődése érdekében újpest központjában külön csoportokat szerveznek. a programban szerepel zenei, orosz, angol és sportjellegű, különleges tantervű óvodák létesítése a pozsonyi uti, a leiningen utcai, a fóti uti, az egyesült izzó lakótelepi, valamint a rekonstrukció területén épülő egyik új óvodában. az általános iskolák első és második évfolyamaiban 1976-ig mindenütt bevezetik az iskolaotthonos rendszerű oktatást, javítják a napközi otthonok feltételeit és különös gondot fordítanak a munkásszülő gyermekeinek ellátására. a felnőtt-oktatás területén a hazafias népfronttal együttműködve létrehozzák a korszerű tananyagú és szervezetű munkástovábbképző központot.

figyelemreméltóak a program népművelési vonatkozásai is. a dallos ida művelődési ház - átlakítással - alkalmassá teszi változatos témájú kiscsoportos népművelési formák működtetésére; a duna művelődési házban a színpad felújításával, keskeny filmvetítógép üzembehelyezésével jobb feltételeket teremtenek a munkásszülőre. az újpesti könyvtárak az olvasóvá nevelés intézményei lesznek majd. fokozatosan megteremtik az iskolakönyvtárak kialakításának feltételeit. a tervek szerint minden 15-20 ezer újpesti lakosra jut majd egy gyermekkönyvtár.

jelentős beruházásokkal fejlesztik a kerület mozihálózatát. például korszerűsítik a fény filmszínházat, itt 1976-ra gyermekmozi kialakítását is tervezik, ahol bábszínház, bábelőadások rendezésével segítik elő a gyermekek izlésformálását.

a rekonstrukcióval kialakuló kulturált, modern városrészekben várhatóan egyéb intézmények létesítése is szükségessé válik majd. ilyen lesz például a lakberendezési tanácsadóval egybekötött bemutatóterem; tervezik továbbhanglemez-részleggel ellátott könyvtárház létesítését, s a rekonstrukcióval egy időben új szobrok, díszutak, portrék kerülnek majd a kialakítandó parkokba. /mt1/

--

8.50/ju

Tótho

-12-

bb 15. újabb teher az időjárás számláján - súlyos károk heves megye történelmi borvidékén

vid/kz-ju -cz

1973. június 19.

heves megye történelmi borvidékén az idén szokatlan és nagymértékű károsodásra figyeltek fel a szakemberek: egyes táblákon a tőkeállomány szórványosan kipusztult, máshol a tőkék termő területének egyrésze elsorvadt.

az elemi csapást szakértői bizottság vizsgálta. felmérték a károsodott területet, a kipusztulás arányát, mértékét és keresték annak okait. a vizsgálat kiterjedt a fajtánkénti összetételre, a domborzati és talaj adottságokra, a művelési módokra, az ültetvények életkorára, kondíciójára, a megterhelésre, a tápanyag ellátottságra, valamint a csapadék és hőmérsékleti tényezők alakulására. az eddigi vizsgálatok adataiból kitűnik, hogy heves megye 38 dombvidéki gazdasága károsodott. a sikés homokvidéki szőlőket nem érte veszteség.

a mátraalján és az egeri borvidéken mintegy 3.600 hektáros területen észleltek károkat. ebből csaknem hétszáz hektáron teljesen elpusztultak a szőlőtőkék, s számos további tőkén a termőágak egyrésze veszendőbe ment. összességében a két borvidéken 20-25 százalékos a várható termés kiesés. megállapították azt is, hogy a kipusztulás néhány, többnyire korai érésű fajtára korlátozódott. legnagyobb veszteség érte a chasselas, a muscat-ottonel, medoc noir fajtákat. az olaszrizling és a tramin fajtánál kisebb mértékű a veszteség. ugyanakkor szembejött, hogy a közismert fagyérzékeny ezerjő, hárslevelű táblák nem szenvedtek károsodást és jó termést ígérnek. hasonlóan kedvező termés tapasztalható a károsodást nem szenvedett többi táblán is.

a tőke kipusztulás, a kár okait szakemberek még tovább vizsgálják, de azt az eddigi vizsgálatok alapján máris megállapították, hogy a veszteség komplex élettani okokra vezethető vissza. a legfontosabb tényezőnek bizonyult a csapadék és a hőmérséklet alakulása. feltehető, hogy a veszteségek előidézői között fontos szerepet töltött be a tartós csapadékhiány, az enyhe tél, majd a kora tavaszi jelentős hőingadozások. a szakemberek rámutattak, hogy az elmúlt két évben az átlagosnál lényegesen kevesebb eső hullott ezen a vidéken és az sem megfelelő eloszlásban. a talajvizsgálatok pedig kimutatták, hogy a termőföld azon rétege porszáraz, ahol a szőlő gyökértömege elhelyezkedik. tavasszal korán megindult a nedvkeringés, de a gyökérzet a kiszáradt zónából nem tudott elegendő vizet - és tápanyagot szállítani, s ezért anyagcsereforgalmi zavarok keletkeztek. a legyengült tőkét az enyhe február után a márciusban bekövetkezett erős lehülés csak tovább rongálta. a hiányos ellátottság miatt a venyigék elő kerge teljes egészében, vagy részben elhalt, s így következett be a teljes- vagy részleges kipusztulás.

a heves megyei tapasztalatok alapján az ország más borvidékén is vizsgálják a rendkívüli időjárás hatását. /mt1/

Tótho

-13-

bb 17. tíz éves az első - jubilál^a szeged-környéki szénhidrogén
mező - új gázüzem beruházási megtakarításból

vid/kz-ju -cz

1973. június 19.

dobó balázs, az mti tudósítója jelenti:

első évtizedes jubileumához érkezett a szeged környéki kőolaj és földgázmezők kutatása, feltárása: tíz évvel ezelőtt készültek el a városhoz közeli üllés község határában az első kutak. akkor még üllést tartották a szénhidrogénkincs szempontjából a legreményteljesebb területnek, s csak a további szeizmikus mérések, kutatások helyezték előtérbe szeged közvetlen környékét, illetve a szomszédos algyóit.

a 10 éves évfordulón a szénhidrogén medence kialakítása a második féldékhöz érkezett. a különféle termelő berendezésekre objektumokra eddig mintegy három és félmilliárd forintot költöttek. a nagy munkában a kőolaj és földgázkutató és feltáró üzem, továbbá a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő és más vállalatok mintegy 4.000 dolgozója vett részt. a tervezett kutaknak több mint a fele elkészült. a termelésre fogott kutak már megadják a végleges ütemtervnek megfelelő évi egymillió tonna olajat, az országos termelésnek a felét, s több mint 2 milliárd köbméter földgázt, ami az ország termelésének ugyancsak körülbelül az 50 százaléka.

a körülbelül 100 négyzetkilométer kiterjedésű szénhidrogén medencében a kutak termésének összegyűjtésére legelőször a tankállomások-, illetve a megfelelő összekötő csőhálózat rendszerét építették ki. négyszáz kilométer csővezetéken jut el az olaj a jórészt már automatizált tankállomásokra, ahol szinte emberi beavatkozás nélkül tisztítják, víztelenítik, majd az ugyancsak automatizált központi gyűjtőállomáson keresztül az algyószázhalmobatta közötti távvezetékbe bocsátják. a folyamatos termeléssel, s az elszállításal lényegében további probléma már nincs is szegeden az olajjal.

sok munkát ad még viszont a földgázprogram megoldása, hiszen a vártnál jóval nagyobbak a medence gázkészletei. legelőször az olajjal együtt feltörő, ugynevezett kísérőgáz üzemét építették fel. ez naponta egymillió köbméter légnemű szénhidrogént bocsát az országos vezetékhálózatba. nem sokkal később, a múlt év végére elkészült az ugynevezett szabadgázüzem, amely az olaj nélküli-, vagyis kizárólag gáztermelésre kiképzett kutak termését tisztítja és továbbítja. ennek a napi teljesítménye már meghaladja a 4 milliárd köbmétert.
/ folyt. köv./

10.37/ju

- 14 -

bb 17. / tíz éves az első ... 1. folyt./-ju

a legújabb tervek szerint, az ország növekvő igényeinek megfelelően, további hasonló méretű, ugynevezett csucsüzemet szeretnek fel, hogy - amint az elnevezése is jelzi - téli gázfogyasztási csúcsideszakokban is kielégíthessék az igényeket. ezt az üzemet az eredeti terven felül hozzák létre, mégpedig az eddigi nagyszabású építkezéseknél megtakarított összegből. a beruházási költsége mintegy 300 millió forint lesz.

az előbbi - földgáz tisztítását szolgáló - üzemek mellett feldolgozókat is építenek. a tervezett üzemek nagymennyiségű propánt, butánt, izobutánt és izopentánt állítanak majd elő gázolinból. magyar-szovjet kooperációban, egyenként mintegy 900 millió forintos költséggel épülnek fel. az első jórészt már elkészült, s jövőre megkezdí a termelést, a másiknak pedig megkezdték az alapozását.

a szénhidrogén medence objektumai közül rendkívül fontos szerepe van a kitermelés alapvető technológiáját meghatározó vízvísszanyomó üzemnek. ez az elmúlt napokban kezdte meg működését. létrehozására több mint 100 millió forintot fordítottak. ez ugyancsak szovjet gyártmányú berendezésekkel - óriásturbinákkal - működik. termálvízet nyom a szénhidrogéntároló rétegekbe s ezzel megteremti a megfelelő felhajtó energiát.

az olajmező irányítására, a járművek, a gépek, berendezések karbantartására, szeged és algyó között ugyancsak nemrégiben készült el az „olajközpont”, modern irodaházában működik a medence vezérkara, műszaki és adminisztratív irányító apparátusa. munkájuk egyszerűsítésére rövidesen telemetriai, illetve elektronikus számítógépes rendszert vezetnek be: a legfőbb termelési adatokat korszerű távközlési eszközökkel gyűjtik be a kutaknál, tankállomásoknál, s számítógépekkel dolgozzák fel azokat. ugyancsak az olajközpontban kapott helyet a 6.000 négyzetméteres javító üzemcsarnok. a dolgozók ellátására 3.000 adagos modern konyha és étterem épült. gyógykezelésükre valóságos kis kórházat rendeztek be. reumatológiai osztályán vizalatti masszírozást is alkalmazhatnak.

5) a szegedi szénhidrogén medence immár öt év óta gáz és olajkiterés nélkül, „csendesesen”, de annál eredményesebben termel. mindemellett az ilyen eseményekre jobban felkészültek, mint valaha: a kutakra a legkorszerűbb biztonsági berendezéseket szerelték fel, emellett a legképzettebb dolgozókból állandó kiterésvédelmi brigádot szerveztek. rövidesen elkészül a tüzelő laktanya, amelynek turboreaktív oltóberendezése a legveszedelmesebb olajtűzet is percek alatt „elfújja”, „mti/

10.50/ju

- 15 -

bb 17. tiz éves az első - jubilál^a szeged-környéki szénhidrogén
mező - új gázüzem beruházási megtakarításból

vid/kz-ju -cz

1973. június 19.

dobó balázs, az mti tudósítója jelenti:

első évtizedes jubileumához érkezett a szeged környéki kőolaj és földgázmezők kutatása, feltárása: tiz évvel ezelőtt készültek el a városhoz közeli üllés község határában az első kutak. akkor még üllést tartották a szénhidrogénkincs szempontjából a legreményteljesebb területnek, s csak a további szeizmikus mérések, kutatások helyezték előtérbe szeged közvetlen környékét, illetve a szomszédos algyót.

a 10 éves évfordulón a szénhidrogén medence kialakítása a második féldíőhöz érkezett. a különféle termelő berendezésekre objektumokra eddig mintegy három és félmilliárd forintot költöttek. a nagy munkában a kőolaj és földgázkutató és feltáró üzem, továbbá a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő és más vállalatok mintegy 4.000 dolgozója vett részt. a tervezett kutaknak több mint a fele elkészült. a termelésre fogott kutak már megadják a végleges ütemtervnek megfelelő évi egymillió tonna olajat, az országos termelésnek a felét, s több mint 2 milliárd köbméter földgázt, ami az ország termelésének ugyancsak körülbelül az 50 százaléka.

a körülbelül 100 négyzetkilométer kiterjedésű szénhidrogén medencében a kutak termésének összegyűjtésére legelőször a tankállomások-, illetve a megfelelő összekötő csőhálózat rendszerét építették ki. négyszáz kilométer csővezeték jut el az olaj a jórészt már automatizált tankállomásokra, ahol szinte emberi beavatkozás nélkül tisztítják, víztelenítik, majd az ugyancsak automatizált központi gyűjtőállomáson keresztül az algyó-százhalombatta közötti távvezetékbe bocsátják. a folyamatos termeléssel, s az elszállításal lényegében további probléma már nincs is szegeden az olajjal.

sok munkát ad még viszont a földgázprogram megoldása, hiszen a vártnál jóval nagyobbak a medence gázkészletei. legelőször az olajjal együtt feltörő, ugynevezett kísérőgáz üzemét építették fel. ez naponta egymillió köbméter légnemű szénhidrogént bocsát az országos vezetékálózatba. nem sokkal később, a múlt év végére elkészült az ugynevezett szabadgázüzem, amely az olaj nélküli-, vagyis kizárólag gáztermelésre kiképzett kutak termését tisztítja és továbbítja. ennek a napi teljesítménye már meghaladja a 4 milliárd köbmétert.
/ folyt. köv. /

10.37/ju

- 14 -

bb 17. / tiz éves az első ... 1. folyt./-ju

a legújabb tervek szerint, az ország növekvő igényeinek megfelelően, további hasonló méretű, ugynevezett csucsüzemet szerelnék fel, hogy - amint az elnevezése is jelzi - téli gáz-fogyasztási csúcsidekben is kielégíthessék az igényeket. ezt az üzemet az eredeti terven felül hozzák létre, mégpedig az eddigi nagyszabású építkezéseknél megtakarított összegből. a beruházási költsége mintegy 300 millió forint lesz.

az előbbi - földgáz tisztítását szolgáló - üzemek mellett földolgozókat is építenek. a tervezett üzemek nagymennyiségű propánt, butánt, izobutánt és izopentánt állítanak majd elő. gázolajból. magyar-szovjet kooperációban, egyenként mintegy 900 millió forintos költséggel épülnek fel. az első jórészt már elkészült, s jövőre megkezdí a termelést, a másiknak pedig megkezdtek az alapozását.

a szénhidrogén medence objektumai közül rendkívül fontos szerepe van a kitermelés alapvető technológiáját meghatározó vízvízsszanyomó üzemnek. ez az elmúlt napokban kezdte meg működését. létrehozására több mint 100 millió forintot fordítottak. ez ugyancsak szovjet gyártmányú berendezésekkel - óriásturbinákkal - működik. termálvízet nyom a szénhidrogéntároló rétegekbe s ezzel megteremti a megfelelő felhajtó energiát.

az olajmező irányítására, a járművek, a gépek, berendezések karbantartására, szeged és algyó között ugyancsak nemrégiben készült el az „olajközpont”, modern irodaházában működik a medence vezérkara, műszaki és adminisztratív irányító apparátusa. munkájuk egyszerűsítésére rövidesen telemetriai, illetve elektronikus számítógépes rendszert vezetnek be: a legfőbb termelési adatokat korszerű távközlési eszközökkel gyűjtik be a kutaknál, tankállomásoknál, s számítógépekkel dolgozzák fel azokat. ugyancsak az olajközpontban kapott helyet a 6.000 négyzetméteres javító üzemcsarnok. a dolgozók ellátására 3.000 adagos modern konyha és étterem épült. gyógykezelésükre valóságos kis kórházat rendeztek be. reumatológiai osztályán vizalatti masszírozást is alkalmazhatnak.

a szegedi szénhidrogén medence immár öt év óta gáz és olajkitörések nélkül, „csendesesen”, de annál eredményesebben termel. mindemellett az ilyen eseményekre jobban felkészültek, mint valaha: a kutakra a legkorszerűbb biztonsági berendezéseket szerelték fel, emellett a legképzettebb dolgozókból állandó kitérésvédelmi brigádot szerveztek. rövidesen elkészül a tüzoltó laktanya, amelynek turboreaktív oltóberendezése a legveszedelmesebb olajtűzet is percek alatt „elfujja”, mti/

10.50/ju

- 15 -

bb. 18. import-állatok a szarvasmarhatenyésztési kormányprogram megvalósításához - növekedett a törzskönyvi ellenőrzésbe vont állatállomány

1/jf/pá/rj ie -cz

1973. június 19.

a szarvasmarhatenyésztési kormányprogram alapján a gazdaságok és a háztáji állattartók jó ütemben fejlesztik a tenyésztői munkát. ehhez ad segítséget a programot koordináló szerv, az országos állattenyésztési felügyelőség. dr. csomós zoltán, az országos szarvasmarhatenyésztési osztályvezetője ezzel kapcsolatban az mti munkatársának elmondotta.

- a szarvasmarhatenyésztést anyagilag ösztönző intézkedések nyomán növekvőben van a hazai állomány. /az év első negyedében 3.7 százalékkal nőtt az elmúlt év azonos időszakához képest/ a tejipar az első félévben 16.5 millió literrel több tejet vásárolt illetve vásárolt fel, mint 1972. első hat hónapjában. a gazdaságok fokozatosan megalapozzák a következő évek növekvő tejtermelését is azzal, hogy nagyteljesítményű importállatokkal, illetve keresztezésekkel, kitűnő apaállatokkal javítják az állomány összetételét és biztosítják a nagyobb hozamokat.

fellendülőben van a tenyészállat-import. két termelőszövetkezet 147 osztrák-tarka vemhes üszőt vásárolt, az állami gazdaságok hollandiából 150 vöröstarka lapály üszőt hoztak be és száz fekete-tarka lapályt szereztek be. amerikából 1200 holstein friz üszőt importáltak, és szintén az egyesült államokból érkezett 950 hereford állat, amellyel az állomány hustermelését fokozzák. még az idén további állatszállítványokat várnak; az állami gazdaságok 300 holstein frizt rendeltek. kanadából és 100 osztrák-tarka üsző is érkezik. a tsz-ek 50 simentháli vemhes üszőt hoznak be, emellett még legalább 600-1000 tenyészállatot várnak külföldről. a hazai állomány javítására nagyértékű külföldi apaállatokat hoztak be; hollandiából tíz vörös-tarka lapály, az nszk-ból hat hasonló fajtájú állatot, amerikából négy vörös-tarka holstein friz bikát importáltak, s ezen kívül a mesterséges megtermékenyítő állomásokat is ellátták több ezer adag külföldi eredetű mélyhűtve szállított spermával.

örvendetes, hogy egy év alatt 34 százalékkal növekedett az állattenyésztési felügyelőségek ellenőrzése alatt lévő szarvasmarha-állomány. ezen belül az ugynevezett termelési ellenőrzésbe vont tehének aránya eléri a 66 százalékot. ezekre a nyilvánosságokra azért van szükség, mert ilymódon rögzíteni tudják a tenyésztési adatokat, s a hozamokat és más gazdasági mutatókat, mégpedig úgy, hogy minden egyes állatról külön-külön szakemberi nyilvántartást vezetnek.
/folyt.köv./

11.15rj

- 16 -

bb. 16. / import-állatok... 1.folyt./

az üzemek ennek alapján szelektálni tudják állományukat, tehát ki tudják zárni a tenyésztésből a gyengébb teljesítményű teheneket, és dönthetnek arról, hogy melyik állattól nevelnek fel „utánpótlást”, az adatok alapján az állattenyésztők kiválaszthatják a legmegfelelőbb apaállatot, általában jó eredménnyel valósíthatják meg a keresztezéseket, s az állomány összetételét javító más intézkedéseket is tehetnek. a nyilvánított állatokért nagyobb árat kapnak a gazdaságok.

a háztáji állattartók nem igen veszik igénybe a törzskönyvezés adta előnyöket, ellenben az állategészségügyi előírásnak megfelelően kötelesek minden szarvasmarhájukat külön-külön megjelölni, s ilymódon az állattenyésztési felügyelőség tájékoztató jellegű adatokat kap. a háztáji gazdaságok kéthetes korban értékesíthetik az üszőt, mégpedig úgy, hogy a fiatal állatot a termelőszövetkezet központi borju-nevelő telepeire szállítják, s innen kerülnek az utónevelő gazdaságokba, majd részben ezekkel az állatokkal „népesítik”, be az új telepeket. a háztáji állattartóknak is biztosították azt a kedvezményt, hogy a legjobb apaállatokból válogathatnak. /mti/

--

bb 19. magyar pártmunkásküldöttség utazott jugoszláviába

gk-ju -cz

1973. június 19.

a jugoszláv kommunisták szövetsége elnökségének meghívására káplár józsefnek, a kb osztályvezető-helyettesének vezetésével kedden reggel jugoszláviába utazott a magyar szocialista munkáspárt kb pártmunkásküldöttsége. a küldöttséget a keleti pályaudvaron andrikó miklós, a kb osztályvezető-helyettese bucsuztatta. jelen volt milan drnjevic, a jugoszláv nagykövetség tanácsosa.
/mti/

--

-17-

bb 20. közlekedési balesetek

gk-ju -cz

1973. június 19.

a x. kerületben a népligeti nagyköruton a 75-ös trolibusz végállomása közelében szabálytalanul bal oldalon vezette személygépkocsiját mézes zoltán 30 éves szobafestő, budapesti lakos és összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetőjét kiss miklós 26 éves nyomdász, budapesti lakost a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. mézes ellen eljárás indult.

személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget garzó tibor 32 éves, budapesti lakos és elütötte takács géza 60 éves nyugdíjas, budapesti lakost. takács gézát a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. garzó ellen eljárás indult.

a xxii. kerületben a régi balatoni ut és háros ut kereszteződésénél személygépkocsijával kerítésnek ütközött szakál béla 57 éves főelőadó, budapesti lakos. feleségét, szakál beláné 45 éves előadó, budapesti lakost a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. /mti/

--

felhasználható: 16.30 -tól

bb 21. 90 éves a szombathelyi szakmunkásképzés -
ünnepség a művelődési és sportházban

vid/kz-ju -cz

1973. június 19.

ünnepséget rendeztek kedden szombathelyen, a művelődési és sportházban a 405. számú ipari szakmunkásképző intézet fennállásának kilencvenedik évfordulója alkalmából. az intézményt 1882-ben alapították a megyeszékhelyen. akkor 264 tanulója volt, s általános alsófoku ipariskolaként működött. 1969-ben költözött modern, korszerűen felszerelt új épületbe. most már 52 szakmát évente mintegy 2400 fiatal tanul a falai között.

az ünnepségen rácz jános, a vas megyei pártbizottság titkára mondott beszédet. a megyei állami építőipari vállalat pártbizottsága, vállalat vezetősége és kisz bizottsága zászlót adományozott az intézetnek. a jubileum alkalmából iskolatörténeti kiállítás is nyílt. /mti/

--

11.00/ju

- 18 -

bb 22. legyen erősebb a közönség-kapcsolata - a csokonai színház munkáját értékelte a debreceni városi tanács végrehajtó bizottsága

vid/kz-ju -cz

1973. június 19.

a csokonai színház művészi munkáját, műsorpolitikáját, közönség-kapcsolatait értékelte keddi ülésén a debreceni városi tanács végrehajtó bizottsága.

elismeréssel nyugtázták, hogy a színház az utóbbi években számos kezdeményezés elindítója volt: létrehozta a kis színpadot s ezzel vidéki uttörője lett a színházművészetet megfrissítő stúdió-mozgalomnak. mai magyar, szocialista szerzők új művei mellett haladó humort is nyugati írók alkotásait is színre vitte. a műsorában állandóan szerepelnek hazai és külföldi klasszikusok. az operarészleg északkelet-magyarországon tart rendszeresen előadásokat. állandó kapcsolata van a színháznak a legnagyobb debreceni üzemekkel és a hajdusági termelőszövetkezetek tagjaival. a színház kisugárzó hatását fokozzák a különféle nagyobb rendezvények: a színházi napok, a szon-estek, az első operai találkozó, a virágkarneválon való részvétel, valamint a külföldi vendégművészek szereplései. különösen megerősödtek az elmúlt évtizedben a kapcsolatok a testvérvárosok - sumen, klaipeda és nagyvárad - színházaival.

a végrehajtó bizottság arra kérte a színház igazgatóságát, hogy a bérlet tulajdonosokkal, akiknek a többsége üzemi munkás, szövetkezeti tag és a diák, erősítse tovább a közvetlen kapcsolatait. s vizsgálja meg újra a tájelőadások kiterjesztésének a lehetőségeit és a feltételeit. /mti/

--

bb 23. elkészült vas megye legnagyobb terményszárítója

vid/kz-ju -cz

1973. június 19.

a sárvári állami gazdaságban elkészült vas megye legnagyobb terményszárítója. 11 óránként hatvannégy tonna gabonaféléből vonja ki a felesleges nedvességet. a gazdaság saját erőből, saját kivitelezésben hozta létre. a teljesen automatizált üzem nemcsak azt teszi lehetővé, hogy a csapadékos nyárban is nehézség nélkül tárolják a szemesterményt, illetve ősszel a kukoricát, hanem a környék termelőszövetkezeteinek hasonló gondján is segít. /mti/

--

11.10/ju

- 19 -

bb 24. mérsékelt ütemben bővítette termelését az építőipar -
jelentés az első öthavi eredményről

i sb/tm-ju 1e -cz

1973. június 19.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium előzetes statisztikai felmérése szerint az elmúlt öt hónapban mérsékelt ütemben növekedett az építőipar termelése. az évm és a kpm vállalatok ebben az időszakban három, a tanácsai vállalatok nyolc százalékkal végeztek több építési munkát, mint a múlt év első öt hónapjában. az építőipari szövetkezetek eredménye szerényebb: két százalékkal növelték termelésüket, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek építőipari közös vállalkozásainak munkája pedig visszaesett, alig 84 százaléka volt a múlt év azonos időszakában elért eredménynek. a kivitelező szervezetek végeredményben 1.8 százalékkal növelték termelésüket, amit elsősorban a munka hatékonyságának, termelékenységének fokozásával értek el.

ebben az öt hónapban az évm vállalatok építették a legtöbb lakást, 7.406 új otthont adtak át, 655-el többet, mint a múlt év azonos időszakában. a tanácsai vállalatok 575, az építőipari szövetkezetek 384, a termelőszövetkezetek építőipari közös vállalkozásai 87 új lakást építettek. együttvéve tehát 8448 új otthonnal gazdagították az országot ezek a kivitelező szervezetek. mindössze 19-cel több lakás épült, mint a múlt év azonos időszakában, de ennél jóval kedvezőbb a kép a jelenleg épülő lakások számát tekintve. most mintegy ötezerrel több, összesen 61.650 új lakásban dolgoznak az építők, a lehetőségek tehát adottak ahhoz, hogy az év végéig átadják az előirányzat szerint még hátralévő mintegy 40.000 új otthont. /mt1/

bb 25. a régi orosz művészet

-ju h1 -cz

1973. június 19.

kiállításának megnyitása június 20. helyett június 30-án, szombaton 12 órakor lesz a szépművészeti muzeumban. /mt1/

11.45/ju

-20 -

bb 26. a közoktatás fejlesztéséről tárgyalt a somogy megyei tanács

vid/kz-ju -cz

1973. június 19.

somogy megye közoktatása az iskolák államosítását követő negyedszázad alatt jelentősen fejlődött, de a megye politikai, gazdasági és társadalmi előrehaladásával együttjáró igényeket még így is csak részben tudja kielégíteni. a helyzet megváltoztatására kidolgozott, s 1985-ig szóló megyei irányelveket kedden kaposvárott megtartott ülésén vitatta meg, s hagyta jóvá a megyei tanács.

a feladatok között kiemelt helyet kapott az oktatás tartalmi korszerűsítése, az oktatási intézmények objektumainak minőségi, mennyiségi és felszereltségbeli javítása. 1985-ig többek között négyezerrel növelik az óvodák befogadóképességét és a jelenlegihez képest több óvónőt képeznek. e célból a kaposvári óvónőképző szakközépiskolában párhuzamos osztályok indítását tervezik. határozat született arra is, hogy 1985 végéig a megye valamennyi általános iskolájában megoldják a szakrendszerű oktatást. a bejáró tanulók részére mintegy hetven napközi otthont létesítenek. folytatják a gyógypedagógiai intézményhálózat tervszerű kiépítését: bővítik a kaposvári siketnémák intézetét, teljes rekonstrukcióra kerül sor a somogyvári gyógypedagógiai intézetnél. kaposvárott, nagyatádon 8-8, siófokon 4 tantermés kísérelő iskola építésével kívánják megoldani a gyógypedagógiai alapellátást. ezenkívül a nagyatádi iskola mellett száz személyes nevelőotthont is létesítenek.

a megye husz szakmunkásképző iskolájának jelenleg csak 99 tanterme van ezért ötvenegy új tantermet építenek már a negyedik ötéves terv végéig, a kollégiumi helyek számát pedig - 1985-ig - 1670-el növelik. a középiskolai hálózat kaposvárott új gépipari szakközépiskolával bővül. az építése a tervek szerint 1978-ban fejeződik be. több középiskola, köztük a kaposvári táncsics Mihály és a csungói csokonai Vitéz Mihály gimnázium rekonstrukciója is szerepel a tervben. az alsófokú zeneoktatás kiterjesztését 500 tanulót foglalkoztató új zeneiskola építésével oldják meg. az utóbbi kaposvárott épül fel. /mt1/

12.00/ju

-21 -

bb 27. nemzetközi újságíró továbbképző kollokvium budapest-
ten

t zsu/tm-ju hi -cz

1973. június 19.

a divsz budapesti székházában kedden megkezdődött az i. nemzetközi újságíró továbbképző kollokvium. a háromnapos kollokviumot a nemzetközi újságíró szervezet és az unesco a budapesti működő nusz-intézményekkel - a nemzetközi újságíró továbbképző központtal, a tömegkommunikációs kutató intézettel és az interpressel -együtt rendezi.

témája: a tömegkommunikációs eszközök fejlődése és az új irányzatok az újságíró-képzésben. megvitatják a tömegkommunikációs technika korszerűsítésével és a sajtóban használatos új eljárásokkal kapcsolatos kérdéseket. beszélnek az újságíró-képző intézmények programjának strukturájáról, összehangolásáról. szó lesz a konferencián az újságírók folyamatos képzéséről, a tömegkommunikációs eszközök szerepéről a közép- és felsőoktatásban, a fejlődés új feltételeinek megfelelő szakmai-etikai oktatásról.

a kollokviumon a magyar újságírókon kívül 15 ország mintegy 30 képviselője vesz részt, egyebek között a szovjetunióból és a többi európai szocialista országból, továbbá franciaországból, angliából, a német szövetségi köztársaságból, kanadából és ecuadorból.

a rendezvényen megnyitóbeszédet mondott jean maurice hermann, a nemzetközi újságíró szervezet elnöke, hifzi topuz, az unesco képviselője, lakatos ernő, a minisztertanács tájékoztatói hivatalának általános elnökhelyettese. a kollokvium céljáról, jelentőségéről ignat nestor professzor tartott előadást. /mti/

bb 28. magyar-francia kooperációban készülnek a kiskörei vízierőmű csőturbinái

vid-kz/gné-ju -cz

1973. június 19.

a kiskörei vízlépcsővel duzzasztott vizet nemcsak a nagykunság és a járság földjeinek öntözésére használják fel. a gátrendszeréről lezuduló vizet is munkába fogják. villamosenergiát termelnek vele. a gazdaságossági számítások szerint e célra egy új vízturbina-típus - az ugynevezett csőturbina - felel meg a legjobban. a négy - egyenként 9800 lóerős - csőturbina a hozzájuk kapcsolódó generátorokkal együtt magyar-francia kooperációban készül. az együttműködésben magyar részről a ganz-mávasz illetve a ganz-villamosági művek, francia részről a neyrpic, illetve az alsthom cég vesz részt.

/ folyt. köv./

12.35/ju

-22 -

bb 28. / magyar-francia ... 1. folyt./-ju

a kiskörei erőmű épületében - a víz felszínénél mintegy 16 méterrel mélyebben - már szerelik is az első csőturbinát. ez szeptember első napjaiban kezdi meg a próbatermelést. az egész kiskörei vízierőmű beruházási költsége 480 millió forint lesz. évente 106 millió kilowattóra villamosenergiát ad majd az országos hálózatba. csőturbinái alkalmazására is lehetőség lesz. így tehát csúcserőműkénti üzemeltetésére is lehetőség lesz.

a kiskörei vízierőmű a jövő év első felétől termel majd teljes kapacitással. /mti/

--

bb 29. időjárásjelentés

1973. június 19.

-ju hgy

a meteorológiai intézet jelenti június 19-én kedden 12 órakor:

tovább tart a hűvös idő

skandináviában, a szovjetunió európai területének nyugati felén, közép-európában és a balkán-félszigeten az évszaknak megfelelően 5-10 fokkal hűvösebb időjárást okoz a magasban lassan örvénylő, sarkvidéki származású levegő. ukrajnában és a balkánon szórványos esők, záporok is előfordulnak. az évszaknak megfelelő hőmérsékletű, vagy annál melegebb nyári időt csak szárazföldünk nyugati, délnyugati államaiból és a volga-ural vidékéről jelentenek. közép-európa térségében a következő 36 órában nem várható időjárás változás, az évszakhoz képest hűvös marad az idő.

hazánkban hétfőn a déli, délnyugati, valamint az északkeleti megyékben erősen felhős volt az ég és jelentéktelen csapadékmennyiségű, szórványos futó esők, záporok fordultak elő. az ország többi részén általában napos idő volt és csapadék nem hullott. a hőmérséklet napközben északkeleten csak 14-19 másodhatárvidéken általában 6-9, az ország többi részén csak 9-13 fokig emelkedett. kedd hajnalra a nyugati és északkeleti határvidéken általában 6-9, az ország többi részén csak 9-13 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtti felhőátvonulások voltak, csapadékot sehonnan sem jelentettek. 11 órára 15-21 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapestben ma 12 órára a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, alig változik.

a balaton vízének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 18 fok.

budapestben hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 20,1 fok volt, a százéves átlagnál 0,1 fokkal magasabb.

/ folyt. köv./

12.45/ju

-23 -

bb 29. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, néhány helyen jelentéktelen átfutó záporral. többórás napsütés. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő, változó irányú szél. az évszakhoz képest hűvös marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 18-23 fok között.

a duna vizállása budapesten 288 cm. /mti/

.-

bb 30. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke június 19-én 13 óráig:

/se-ju hgy

1973. június 19.

1. az iskolarendszer összehasonlító értékelése
2. új múzeum
3. népművészeti tárgyak
4. óvoda
5. hétfői pihenőhelyek katonáknak
6. termálviz ácsos
7. lisztharmat-fertőzés
8. kis vit
9. notorius család
10. békekölcsön
11. házgyár
12. műanyagfeldolgozás
13. oszt felhívása
14. a szakmunkásképzők munkarendje
15. súlyos károk heves borvidékén
16. városrekonstrukció
17. új gázüzem
18. import-állatok
19. pártmunkásküldöttség
20. balesetek
21. 90 éves a szombathelyi szakmunkásképzés
22. a debreceni tanács vb ülése
23. új termésszáritó
24. az építőipar első öthavi eredménye
25. régi orosz művészet
26. a somogyi tanács ülése
27. nemzetközi újságíró tanfolyam
28. magyar-francia kooperáció
29. időjárás
30. hírjegyzék

.-

12.55/ju

To 1530

-24 -

bb 31. bemutatták a zárt rendszerre nemesített zöldségféléket kecskeméten

vid/kz-ju hgy

1973. június 19.

a kecskeméti zöldségtermesztési kutató intézetben kedden üvegházi növénytermesztési bemutatót tartottak. a téma - amelyen a környező megyék gazdaságirányítói, kertészeti szakemberei vettek részt, - a zöldségtermesztési program végrehajtásához kapcsolódott. napirendre került az üvegházi és a fólia alatti zöldségtermesztés továbbfejlesztésének lehetősége, a gazdaságos primertermesztés megteremtése, a természeti adottságokat - a vezetékes gázt, a melegvíz-forrásokat és a bőséges napfényenergiát - nem használják ki kellőképpen a gazdaságok. ennek egyik oka, hogy az üvegházak építése rendkívül költséges, a fólia alatti zöldségtermesztés viszont az átmenetet jelenti az üvegházi és a zártföldi termelés között. fogyasztói ellátás szempontjából, a folyamatos és tömeges primertermesztésnél jó célt szolgálnak a fóliasátrak. ezért az eddiginél nagyobb területen rendezkednek majd be fólias zöldségtermesztésre.

a fedett kertészetek jövedelmezősége függ a fajtáktól és a művelési formáktól. ennek kísérleti eredményeit tanulmányozhatták az egésznapos bemutatón a kertészeti szakemberek. 16 hazai és külföldi paradicsomfajta üvegházi termelésének rendszerét, hozamát ismertették a kutatók, uborkából pedig kilenc nagyrészt új nemesített fajta zártrendszerű termeléséről szereztek tapasztalatokat. a gazdaságos termelést a fóliasátrak, az üvegházak légtérének célszerű hasznosításával, s a termelési forgók lerövidítésével fokozhatják. ezért a növényeket - ehhez megfelelő fajtát nemesítettek ki - lugasszerűen nevelik, így egy négyzetméter területről több termést nyernek, mint korábban.

/mti/

.-

bb 32. harminc települést jelöltek ki „ iparosításra „ borsodban

vid/kz-ju hgy

1973. június 19.

a borsod megyei tanács tervgazdasági bizottsága kedden a megyei településhálózati fejlesztési terv és a helyi tanácsok ajánlása alapján kijelölte azokat a helyiségeket, ahol a közelkaszó években új ipartelepek létesíthetők. a bizottság harminc település ajánlatát fogadta el. köztük szerepel ózd, leninváros, kazincbarcika, sajoszentpéter, mellett a közelmúltban városi rangot kapott mezőkovesd továbbá tokaj, cigánd és gönc. a borsod megyei tanács a rendelkezésre álló és vissza nem térítendő anyagi támogatást elsősorban ezeken a helyeken létesítendő üzemeknek juttatja. /mti/

.-

14.15/ju

- 25 -

NF 143

bb 33. kitüntetés

99-ju hi hgy

1973. június 19.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa basch endréné nyugdíjasnak, a magyar partizán szövetség társadalmi munkatársának a szövetségben hosszú időn keresztül kifejtett eredményes társadalmi tevékenysége elismerésül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetést usza gyula, a magyar partizán szövetség főtitkára adta át. /mti/

bb 34. közlekedési balesetek

94-ju hgy

1973. június 19.

kecskemét és nagykőrös között n. hoffer istván 51 éves tsz-elnök, helyéclai lakos személygépkocsijával szabálytalan előzés közben összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsival. a baleset következtében n. hoffer istván és utasa, domokos tiborné, 26 éves gépirónő, helyéclai lakos a helyszínen meghaltak.

csakánydoroszló község külterületén tóth kálmán 59 éves csaornaőr, csakánydoroszlói lakos kerékpárjával ittasan a hasikaátpatak korlátjának ütközött, a vízbe esett, és megfulladt.

nagykanizsa belterületén egy motorkerékpáros elütötte özv kovács istvánné 77 éves nyugdíjas, nagykanizsai lakost, aki ték-távolságon belül lépett a motorkerékpár elé. kórházba szállítás után meghalt.

a debreceni téglagyár balmazújvárosi telepén vagonból történt kirakodás közben dán miklós 23 éves gépkocsivezető, bal-kányi lakos által kezelt markoló a sóderral együtt felemelte és visszajuttatta a rakodást irányító pápai imre 49 éves rakodó-munkás, debreceni lakost, aki kórházba szállítás után meghalt. a felelősség megállapítására a vizsgálat folyamatban van.

a balatonboglári hajóállomás közelében a motorcsónakját javító buzsáki józsef 21 éves hajóács, balatonboglári lakos a vízbe esett és megfulladt.

endrőd és nagylapos közötti útvonalon bodorik gyula 34 éves technikus, mezőturi lakos személygépkocsijával elütötte pintér benedek 51 éves tsz-tag, endrődi lakos kerékpárját, aki a helyszínen meghalt. a baleset okának vizsgálata folyik. /mti/

14.22/ju

- 26 -

NY 1440

bb 35. klaipédiai komszomol-küldöttség debrecenben

vid/fm-ju hgy

1973. június 19.

debrecen testvérvárosából, klaipédiából komszomol-küldöttség érkezett egy hetes baráti látogatásra debrecenbe. a vendégek - ramualdasz zbormirszkasz, a klaipédiai komszomol-bizottság első titkárának vezetésével - meglátogatnak üzemi, termelőszövetkezeti, iskolai kiszervezeteket, és tanácskozást folytatnak arról, hogyan tudják még szorosabbá tenni a két testvérváros fiataljainak baráti kapcsolatait. /mti/

bb 36. nem fizette a tartásdíjat - nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélték

vid/fm-ju hgy

1973. június 19.

több alkalommal ítélte már el a bíróság tartási kötelezettségének elmulasztása miatt tóth jános miskolci lakost, aki két kiskorú gyermeke után 1972. októbertől ismét nem fizette a tartásdíjat.

a miskolci járásbíróság tóth jánost nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte. egyben elrendelte hasonló ügyben korábban kiszabott hat hónapi szabadságvesztésének letöltését is.

a vádlott enyhítésért fellebbezett. /mti/

bb 37. kitüntetéses doktoravatás debrecenben

vid/fm-ju hgy

1973. június 19.

a népköztársaság elnöki tanácsának határozata alapján hajdu Lászlót és szücs gézát, a debreceni orvostudományi egyetem most végzett hallgatóit „sub auspiciis rei publicae popularis„ kitüntetéses doktorrá avatták.

az ünnepélyes doktoravató tanácsülést kedden tartották a kossuth Lajos tudományegyetem aulájában. az ünnepségen résztvett kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. schultheisz emil, egészségügyi miniszterhelyettes, karakas László, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára, dr. szilágyi gábor, a debreceni városi pártbizottság első titkára, dr. ambrus istván, a megyei tanács elnöke és dr. ács istván, a városi tanács elnöke.
/ folyt. köv./

14.55/ju

- 27 -

NY 1505

bb.37. / kitüntetéses ... 1. folyt./-ju

Dr. Kesztelys Loránd a debreceni orvostudományi egyetem rektora köszöntötte a megjelenteket. Ezután Hajdu László és szücs Géza ismertette doktori értekezését, majd letették az esküt.

Kisházi Ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke köszöntötte az ujonnan felavatott doktorokat, s átnyújtotta nekik a népköztársaság címerével díszített aranygyűrűt. /mti/

bb.38. megrögzött bűnözőket ítélte el a bíróság

vid/fm/ok hgy

1973. június 19.

Régi ismerősök a bíróságokon a tatabányai alusán-testvérek, akik most ismét a vádlottak padjára kerültek. A 39 éves alusán Istvánt a mostani tárgyalásra is börtönből vezették elő, ahol egy korábbi szabadságvesztését tölti. Öccse, a 22 éves Antal ellen is egyidejűleg több büntetőeljárás van folyamatban.

Az esztergomi megyei bíróság ezuttal folytatólagosan elkövetett lopás, illetve orgazdaság miatt ítélte el az alusán testvéreket. Az idősebbik a fémipari vállalat kerítését kibontva ellopott 200 liter benzint, amelynek elrejtésében öccse segítkezett. Később alusán István egy lerészegedett magatehetetlen ember karóját csatolta le, öccse pedig a tatabányai strandfürdőn a fürdőzők ingóságait emelte el. Bár a lopásokkal összességében alig 3000 forint kárt okoztak, többszörösen büntetett előéletük miatt a bíróság alusán Istvánt jogerősen két évi és négy hónapi szabadságvesztésre, alusán Antalt pedig egyévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

bb.39. mnot küldöttség

hi/fk/ok hgy

1973. június 19.

Utazott kedden Moszkvába németi Irénnek, a nőtanács elnökségi tagjának, a nők lapja főszerkesztőjének vezetésével a szocialista országok nőlapjai főszerkesztőinek június 20-23 között tartandó értekezletére. /mti/

15.40/ok

14 15⁴⁵

- 28 -

bb.40. elhunyt nagy géza, a munkásmozgalom régi harcosa

vid/fm/ok hgy

1973. június 19.

Nagy Géza, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, a munkásmozgalom régi szegedi harcosa 65 éves korában elhunyt. Hamvasztás utáni bucsuztatásáról később történik intézkedés.

az mezmp szegedi városi bizottsága.

/mti/

bb.42. korszerűsítették a somoskőujfalui határátkelőhelyet

vid/kz/ok hgy

1973. június 19.

A magyar-csehszlovák határon lévő köztul átkelőhelyek korszerűsítési programja keretében somoskőujfalun elkészült a forgalom ellenőrzését ellátó szervek új épülete. A csaknem 9 millió forintos költséggel kialakított új épületet, kedden dr. terpitkó András vezérőrnagy, a vám- és pénzügyőrség országos parancsnoka adta át rendeltetésének. Részt vett az ünnepségen dr. Jizsi Brozs, a prágai csehszlovák vám vezérigazgatója is. /mti/

bb.43. huszonöt éves a malév budapest-prága közötti légijárata

i kf/fk/le/ok hgy

1973- június 19.

A magyar-csehszlovák légiügyi államközi szerződést 1947 június 9-én kötötték meg. Ennek alapján negyedszázaddal ezelőtt, 1948 június 19-én szállt fel a budapest-prága utvonalon közlekedett első LI 11-es gép, amely a budapest-prága utvonalon közlekedett. A 18 személy és 100 kilogramm áru, posta szállítására alkalmas gép óránként 220 kilométeres sebességgel repült. Azóta sokat fejlődött a malév és a csa csehszlovák légitársaság kapcsolata. A múlt évben például 23 077 utast és 180 150 kilogramm árut szállítottak a két vállalat gépein a két főváros között. Az 1973. évi nyári menetrend szerint hetenként 17 malév és csa járat teremt légiösszeköttetést budapest és prága között. /mti/

15.55/ok

- 29 -

14 16⁰⁰

bb.41. a megyei tanácsok vezetőinek értekezlete - a könnyüipari minisztériumban

t/ol/mm/ie/a/hgy

1973. június 19.

Keserü Jánosné, miniszter vezetésével az ágazati irányítás érvényesüléséről tanácskoztak kedden a könnyüipari minisztériumban a megyei tanácsok iparirányító elnökhelyettesei és ipari osztályvezetői. a megbeszélésen résztvett Buda Gábor, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese is. a könnyüiparhoz tartozó csaknem 800 önálló gazdálkodási egységből 119 közvetlen tanácsi irányítással működik, s 575 az ágazaton belüli szervezetek száma. a lakosság ellátásában különösen nagy szerepet játszik a tanács irányításával működő, illetve szervezeti butor-, nyomda-, konfekció- és cipőipar.

a tanácsi iparban foglalkoztatottaknak négy megyében 50, nyolc megyében pedig 35-45 százaléka dolgozik könnyüipari ágazatban. a minisztérium most a helyi tanácsokkal együtt vizsgálja: hogyan lehetne további munkaerőt bevonni a közüzemszerű cikkek termelésébe.

a miniszter bevezetőjében elmondotta, hogy a népgazdasági igények kielégítése és a lakosság jobb ellátása érdekében tartalmasabbá és sokrétűbbé kell válnia a minisztérium és a területi szervek kapcsolatának. a minisztérium az eddigi közös munkáról felmérést készített, és hosszabb távra dolgozott ki programot. a miniszter utalt arra, hogy az v. ötéves terv időszakában intenzív fejlesztési programot kell végrehajtani, a ehhez számítnak a közép- és kisüzemekben rejlő tartalékok feltárására, fejlesztési lehetőségeikre, és arra, hogy a vidéken még fel-lelhető szabad munkaerő bevonásával, körültekintő felmérések alapján hoznak majd létre újabb könnyüipari üzemeket. az ágazati és a helyi érdekek összehangolása szoros együttműködést igényel, ezért a minisztérium és az érintett tanácsi szervek már megtették az előkészületeket az v. ötéves terv kidolgozására, és néhány alágazatban, így például a nyomdaiparban hosszabbtávú tervek készült. egyébként az v. ötéves terv munkaprogramjához a minisztériumban kidolgozott metodikát a napokban juttatják el a megyei vezetőkhez.

/folyt.köv./
16.10/a

- 30 -

M-1640

b.41./ a megyei.....folyt./-a

a tanácsok vezetői kérték a minisztérium segítségét a hatékonyabb üzem-és munkaszervezéshez, és a minisztérium felügyelete alá tartozó nagyüzemekben, mintaszervezésre kijelölt vállalatoknál szerzett tapasztalatok átadását szorgalmazták.

a miniszter ezzel összefüggésben is felhívta a figyelmet a vállalatok és a tanácsok közötti kapcsolatok fontosságára, a kölcsönös informáltság szükségességére. ezen túlmenően a minisztérium vezetői rendszeresen ellátogatnak a megyékbe, részt vesznek a megyei testületeknek az ágazati kérdéseket tárgyaló tanácskozásain, tájértekezleteket szerveznek egy-egy fontos könnyüipari közgazdasági, fejlesztési téma megvitatására és több megyében együttesen tartanak komplex vizsgálatokat. /mtl/

--

bb.44. tűzoltás közben hősi halált halt néphadseregünk egyik katonája

gk/a/hi/hgy

1973. június 19.

jelentős értékű harci technika mentése közben tanúsított önfeláldozó helytállás során hősi halált halt süle Tibor tizedes, a magyar néphadsereg katonája.

a munkaszüneti napon szolgálatban levő süle Tibor tizedes a laktanya transzformátorházában tüzet észlelt, amely veszélyeztette a közelben lévő eszközöket is. a súlyos helyzetet felismerve, - a kötelességérzet legszebb példáját adva - késlekedés nélkül oltani kezdte a tüzet, amely beavatkozásának eredményeként nem terjedt át más értékekre. bátor helytállása közben halálos áramütés érte a nagyszerű fiatal katonát.

a honvédelmi miniszter az életében is példásan fegyelmezett süle Tibor tizedest soron kívül őrmesterré léptette elő, felvette a néphadsereg hivatásos tiszthelyettesi állományába, egyúttal a néphadsereg hősi halottjává nyilvánította és intézkedett özvegyének, valamint kisgyermekének megsegítéséről.

temetése a hősi halottakat megillető kiváltságok között június 30-án 15 órakor lesz a balatonalmádi-vörösbányai temetőben. /mtl/

16.15/a

M-1640

- 31 -

bb.45. lengyel kiállítás

rk/ni/ok hgy

1973. június 19.

a magyar-lengyel barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés 25. évfordulója alkalmából a két nép gyümölcsöző kapcsolatait és testvéri barátságát dokumentáló kiállítás nyílt kedden a lengyel kultúra bemutató-teremben./mti/

...

bb.46. 1 200 tonna vatta, 80 000 paplan - felavatták a Lőrinci vattagyár hajdubüszörményi üzemét

vid/kz/ok hgy

1973. június 19.

kedden felavatták hajdubüszörményben a Lőrinci vattagyár új üzemét. az ünnepségen megjelent földi lászló a könnyűipari miniszter első helyettese és gál istván a hajdu-bihar megyei tanács elnökhelyettese is. az építkezés két és fél esztendővel ezelőtt kezdődött a nagy hajduvárosban. harminc millió forintot költséghöz a megyei tanács is hozzájárult 10.5 millió forinttal. az új gyár 1974-ben dolgozik teljes kapacitással. attól kezdve évente 1000-1200 tonna ipari vattát, ugyanannyi vatelint és nyolcvanezer paplant készít./mti/

...

bb.47. befejeződött a vi. országos uttörőtálatalkozó

1 pr/tm/ok la

1973. június 19.

kedden budapesten, a csillebércei uttörő nagytáborban véget ért a vi. országos uttörő találkozó. a záró ünnepségen megjelent dr.gosztonyi jános művelődésügyi miniszterhelyettes, szabó ferenc, a magyar uttörők szövetségének főtitkára, továbbá a művelődésügyi minisztérium, a kizs és az uttörő szövetség számos vezetője. az uttörő találkozóon 170 vezető irányításával 1,720 pajtás vett részt az ország minden részéből. itt került sor az 1972-73 évi uttörő program zárására is a résztvevők megemlékeztek az uttörő vattat és a csillebércei nagytábor alapításának 25. évfordulójáról, a főváros centenáriumáról. fontos eleme volt a találkozásnak a berlinben sörre kerülő x. ifjúsági és diák-találkozóra való felkészülés is. a pajtások most vették birtokukba újjaépítése után a csillebércei uttörőtábort, amely kibővíve fogadta első lakóit.

/folyt.köv./

- 32 -

M. 16°

tbb.47./ befejeződött ... 1. folyt./ok

az országos uttörő találkozó alatt a résztvevőkhöz ellátogatott dr.horváth istván, a kizs kb első titkára. míg a fővárosban csillebérceen folytak az ünnepi események, országsszer- te egyéb uttörő rendezvényekre került sor. kiskörösbőn és kecske- méten a petőfi nevét viselő uttörőcsapatok küldöttei találkoztak, esztergomban az őrsvezetők országos találkozására került sor. a nótás kedvű uttörőket két esemény is várta, veszprémben az uttörő nagykórusok országos fesztiválja, valamint a magyar rádió éneklő ifjúság uttörőtáborra a balaton partján. az idei uttörőév zárása után országsszer- te megkezdődnek a nyári uttörőtáborok, amelyekben sok tízezer pajtás pihenhet, szórakozhat, sportolhat, ké- szülhet a következő időszak uttörő programjaira./mti/

...

bb.48. elutazott az indiai kereskedelmi miniszter

1 sl/gg/ie/ok la

1973. június 19.

kedden elutazott hazánkba az indiai küldöttség, amelyet d.p. csattopadhajja kereskedelmi miniszter vezetett. bucsuztatá- sára a ferihegyi repülőtéren megjelent dr.biró józsef külkeres- kedelmi miniszter, jelen volt dr.turi ferenc, hazánk indiai és c.b.muthamma asszony, india magyarországi nagykövete, vela- mint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa.

az indiai kereskedelmi miniszter két ország gazdasági kapcsolatainak fejlesztéséről tárgyalt. a minisztert fogadta vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese és dr.biró jó- zsef külkereskedelmi miniszter. a miniszter kíséretében lévő b.k. sanyal külügyi államtitkárt garai róbert külügyminiszter- helyettes, r.tirumalai kereskedelmi államtitkárt dr.szalai bé- la külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr.ezita jános minisz- terhelyettes és a kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara el- nöke fogadta./mti/

...

17.00/ok

NA 17°

- 33 -

bb.49. a béke és barátság hónap záró nagygyűlése

t/vt/gk/a hl/a/la

1973. június 19.

az idei béke és barátság hónap záróaktusaként kedden délután a budapesti közlekedési vállalat réesei üzemegeységének nagy-csarnokában békenagygyűlést rendezett a hazafias népfront budapesti bizottsága, valamint a bkv párt-, szakszervezeti és kisz-bizottsága. a hatalmas csarnokban mintegy három ezren gyűltek össze az esemény kezdetére. bodor tiber színművész szavalata után szabó lajos, a bkv kisz-bizottságának titkára köszöntötte a résztvevőket, akiknek soraiban jelen volt nagy richárd, a budapesti pártbizottság titkára, sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára, bíró józsef, a budapesti kisz-bizottság titkára. ott voltak a budapesti népfrontbizottság, a vii. kerületi párt-és kisz-bizottság képviselői, továbbá a budapesti közlekedési vállalat gazdasági-, párt- és tömegszervezeti vezetői is. az üdvözlő szavak után nagy richárd mondott beszédet

- az évről-évre megrendezett béke és barátság hónap melyn-dig kiemelkedő állomása a százazrek és milliók által egész évben folytatott akcióknak, vitáknak, megemlékezéseknek, kiállításoknak, kulturális versenyeknek - kezdte beszédét a nagygyűlés szónoka, majd így folytatta: - nem kis ügyről van szó, mert népünk, benne ifjuságunk szocialista építőmunkájának és tanulásának alapfeltétele a béke és barátság állandó erősödése. a mai nemzetközi feltételek kedvezőek. ezt jelzi mindenekelőtt az szkp főtitkárának, breznyev elvtársnak jelenlegi látogatása az egyesült államokban, amely fontos állomás a szovjet békeprogram megvalósításának útján. ezt jelzi az előrehaladás az európai biztonsági értekezlet előkészítésében, ami elsőrendű jelentőségű a háboruktól sokat szenvedett európai földrész számára. ezt jelzi a két német állam közötti alapszerződés ratifikációs okmányainak - most esedékes - kicserélése bonnban, ami - reméljük - a hidegháborus periódus végét jelenti, s a két német állam és egész európa javát szolgálja. a kedvező feltételeket jelzi továbbá egy sor nemzetközi megegyezés. ezek közül is kiemelkedik a vietnami béke végleges biztosítására létrejött megállapodás az amerikai egyesült államok és a vdk között.

- fő célunk: tartós eredményeket elérni a béke és a biztonság útján, hogy a kevező feltételek ne csak ideiglenesen érvényesüljenek, hanem véglegesen szolgálják a népek békéjének ügyét. de világosan látnunk kell, hogy a kedvező feltételek nem önmaguktól születtek, hanem annak a kemény és áldozatos harcnak az eredményei, amelyet a szocialista világrendszer és mindenekelőtt a szovjetunió folytatott a második világháboru befejezése óta.
/folyt.köv./
17.05/a

- 34 -

17-17⁰⁰

bb.49./ a béke és barátság....folyt./-a

a továbbiakban nagy richárd hangsúlyozta: a szocialista politika lényege a béke szolgálata. viszont azt is látnunk kell, hogy a béke nem létezne a szocializmus fegyveres erőinek állandó korszerűsítése nélkül. a békét nem elég csupán akarni, hanem a kor követelményei szerint cselekedni is kell érte, pártunk és kormányunk politikája arra irányul, hogy e követelményeknek minél jobban meg tudjunk felelni.

beszéde befejező részében a nagygyűlés szónoka méltatta a szocialista országok védelmi szövetség, a varsói szerződés jelentőségét, majd emlékeztetett arra, hogy az emberiség írott történetében eddig több mint 14 és félezer háboru zajlott le. ebből csak az utolsó két világháboru együttesen 75 millió ember életét követelte. egy nukleáris világháboru áldozatai viszont százmilliók lennének. a közömbösség és a tétlenség növeli a veszélyt, ugyanakkor minden, még oly egyszerű közösségi tett is a békét erősíti. van tehát értelme a béke fenntartásáért folytatott harcnak, meg lehet szüntetni a pusztulást, az éhezést, csak bátran kell cselekednünk mindannyiunknak, kinek-kinek saját órhelyén, védve a békét, s ami ezzel egyenlő: a szocializmust.

a nagy tapssal fogadott beszédet követően a békenagygyűlés a divsz-induló hangjaival ért véget. /mtl/
--

bb.50. vételre kínálkozik csaknem 60 000 tonna beremendi cement

vid/fm/a/-la

1973. június 19.

a beremendi cementműben jelenleg 58 000 tonna kész termék vár elszállításra. a tárolótér hiánya mind nagyobb problémát idéz elő, pedig a második félévben a program szerint további 480 000 tonnát kell gyártani és eladni.

a szállítási gondokról kedden a helyszínen tanácskoztak a cementmű, az évm, a tűzép és az épü képviselői. összehangolt ütemtervet készítettek, hogyan enyhíthető a gyár telítettség. a probléma abból adódik, hogy a tervezettnél nagyobb az igény a zsákolt cement iránt és kevésbé igénylik az ömlesztett építőanyagot, amelynek tárolása gondot okoz a felhasználó vállalatoknak. megállapodtak abban, hogy a iii. negyedében havonta 45 000 tonnát, októbertől pedig havi 50 000-55 000 tonnát csomagolnak zsákba. ez rendkívül nagy feladatot ró a bcm dolgozóira. jelenleg ugyanis havonta csak 30 000 tonna cementet képesek zsákolni. az arányváltozás komoly szervezési és műszaki intézkedést kíván a cementgyártól, hogy a vásárlók igényeit kielégíthessék. ennek érdekében bevezetik az éjjel-nappali folyamatos műszakot a csomagoló üzemben. keresik a műszaki megoldást a teljesítmény növelésére. ugyanakkor a bcm vezetői sürgetimk, hogy a csomagolóépület még jelenleg is meglévő hiányosságait a kivitelezők végre pótolják./mtl/
--

17.15/a

- 35 -

18-18⁰⁰

bb.51. beszámoló a vietnami fegyverszüneti nemzetközi ellen-
őrző és felügyelő bizottság magyar tagozatának munkájáról

pá/a/hi/a/la

1973. június 19.

a magyar népköztársaság kormányának intézkedésére a vietnami nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság magyar tagozatának vezetője, esztergályos ferenc nagykövet és helyettese, szücs ferenc vezérőrnagy jelentéstétel céljából néhány napot budapesten töltött.

az ellenőrző bizottság magyar tagozatának vezetői a magyar népköztársaság kormánya illetékes hatóságainál, a külügyminisztériumban és a honvédelmi minisztériumban beszámoltak az ellenőrző bizottság eddigi tevékenységéről és a fegyverszüneti szerződés végrehajtásával kapcsolatban június 13-án, párizsban aláírt négy. oldalú megállapodásból eredő feladatokról.

az ellenőrző bizottság magyar tagozatának vezetőit budapesti tartózkodásuk során fogadta focs jenő, a magyar népköztársaság kormányának elnöke.

az ellenőrző bizottság magyar tagozatának vezetői kedden visszautaztak állomáshelyükre. /mti/

bb.53. vályi péter vietnami diplomatákat fogadott

pá/hi/a/la

1973. június 19.

vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese - körösükre - kedden fogadta hoang cuongot, a vietnami demokratikus köztársaság nagykövetét és nguyen thanht, a dél-vietnami köztársaság ideiglenes ügyvivőjét.

a látogatás alkalmával a vietnami diplomaták tájékoztatást adtak a párizsi tárgyalások eredményeként június 13-án aláírt dokumentumról. vályi péter a magyar kormány nevében megelégedését fejezte ki a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról szóló januári párizsi megállapodások pontos és szigorú végrehajtásának biztosítását célzó újabb megállapodás létrejöttével kapcsolatban és további támogatásáról biztosította a vietnami népet az egyezmények teljesítéséért vívott harcában. /mti/

17.30/a

M-1740

bb.52. dr.horgos gyula hazaérkezett jugoszláviából ...
k kg/tw/ie/ok la 1973. június 19.

kedden hazaérkezett jugoszláviából dr.horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, aki a kgst rádiótechnikai és elektroakusztikai ipari állandó bizottság ülésén vett részt dubrovnikban. az ülés napirendjén a tudományos kutatás, műszaki fejlesztés összehangolása és több termék szabványosítása szerepelt. /mti/

bb.54. külügyi delegációnk látogatása zaire köztársaságban

pá/hi/ok la

1973. június 19.

puja frigyenesnek, a külügyminiszter első helyettesének vezetésével külügyi delegáció tett látogatást a zaire köztársaságban június 15. és 18. között. a küldöttséget fogadta mobutu sese seko, a zaire köztársaság elnöke és nguza karlibond külügyminiszter, akikkel eszmecsere folytatótt az időszertü nemzetközi kérdésekről, a kétoldalú kapcsolatok helyezettéről. a tárgyalásokon kölcsönösen kifejezték, hogy támogatnak minden kezdeményezést, amely a gazdasági, műszaki-tudományos és kulturális kapcsolatokat fejlesztését szolgálja, és megállapodtak diplomáciai kapcsolatok létesítésében a magyar népköztársaság és a zaire köztársaság között. /mti/

bb.55. a belöldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 óráig

ok la

1973. június 19.

31. nemesített zöldségfélék bemutatása
32. iparosításra kijelölt települések
33. kitüntetés
34. közlekedési balesetek
35. komszomol küldöttség debrecenben
36. nem fizette a tartásdíjat
37. kitüntetéses doktoravatás
38. megrögzött bűnözők elítélése
39. nőtanácsai küldöttség utazott moszkvába
40. elhunyt nagy géza
41. a megyei tanácsok vezetőinek értekezlete
42. a somoskőjfalui határátkelőhely korszerősítése. /folyt.köv./

17.50/ok

M-1800

bb.55./a belföldi ... 1. folyt./ok

43. 25 éves a malév budapest-prága járata
44. tűzoltás közben hősi halált halt katona
45. lengyel kiállítás
46. felavatták a lőrinci vattagyár új üzemét
47. befejeződött az országos uttoró találkozó
48. elutazott az indiai kereskedelmi miniszter
49. a békehónap záró nagygyűlése
50. beremendi cement
51. beszámoló avietnami magyar tagozat munkájáról
52. horgos gyula hazaérkezett
53. vályi péter vietnami diplomatákat fogadott
54. puja frigyos zaireben
55. hírjegyzék

/mti/

bb.56. a munkásműveltségről tanácskoznak szolnokon

vid/fm/a/la

1973. június 19.

a munkásműveltségről tanácskoznak három napig az alföldi megyék szakszervezeti tanácsainak munkatársai és könyvtársai szolnokon. kedden a konferencia első napján tabák lajos, a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa elnökének megnyitóját követően a munkások műveltségének fokozása érdekében elvégzendő szakszervezeti feladatokról hangzott el előadás. elmondták, hogy a munkások művelődési lehetőségeinek bővítése elsősorban szakszervezeti feladat és ezért a szot a jövőben a dolgozók munkahelyén kívánja megteremteni az ehhez szükséges feltételeket. a szot által adott anyagi támogatást koncentrálnak, ötven nagyobb gyár, vállalat művelődésügyi beruházásait segítik.

a művelődésügyi minisztérium képviselője a tanácskozáson arról számolt be, hogy az elmúlt években nőtt a könyvtárakban a munkások olvasók száma; elsősorban a fiatal szakmunkások látogatják gyakran a könyvtárakat. változatlanul gond azonban, hogy az ugyanazt a célt szolgáló tanácsai és szakszervezeti könyvtárak között gyakorlatilag semmi kapcsolat sincs, munkájukat nem egyeztetik.

a konferenciát megelőzően szolnok megyében felmérést végeztek a munkások körében szabadidejük eltöltéséről, szórakozási igényeikről, olvasottságukról, s a felmérés tapasztalatait kedden ismertették. a megyében a bejárók, az ingázók nagy száma, a faluról néhány éve városba települtek magas aránya meghatározza a munkásművelődés terén elért eredményeket. a megyében az okozza jelenleg a legsúlyosabb gondot, hogy a munkások körében nő a általános iskolát el nem végzettek aránya, ezért a szakszervezeteknek a továbbképzés mellett elsősorban az általános iskolai végzettség megszerzését kell támogatniuk./mti/

18.20/a

- 38 -

NA 1800

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.44 számú hírünk/ tűzoltás közben./ utolsó bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen:

.... június 20-án 15 órakor lesz a....

/mti/

---

bb.57. ,, verskiállítás,, székesfehérvárott

vid/fm/a/la

1973. június 19.

érdekes tárlat nyílt kedden székesfehérvárott, a megyei művelődési központban: tándori dezső fiatal székesfehérvári költő verseiből rendeztek bemutatót. a ,, verskiállítást,, képekkel illusztrálják. /mti/

---

bb.58. időjárásjelentés

fk/ok la

1973. június 19.

a meteorológiai intézet jelenti kedden 19 órakor

tovább tart a hűvös idő

várható időjárás szerda estig:

felhőátvonulások, néhány helyen jelentéktelen átfutó záporral. többórás napsütés. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő, változó irányú szél. az évszakhoz képest hűvös mara: az idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 18-23 fok között./mti/

18.45/ok

- 39 -

NA 1900

bb.59. az iraki baath-párt delegációja pest megyében

mm/fm/ok la

1973. június 19.

az arab ujjászületés szocialista pártjának az mszmp központi bizottsága meghívására hazánkban tartózkodó delegációja Abdul Khalek szamarrai, a baath párt nemzeti vezetőségének és az iraki forradalmi kormányzó tanács tagjának vezetésével - Kedden pest megyébe látogatott. a küldöttséget elkísérte m.1. jumma, az iraki köztársaság budapesti nagykövete.

a vendégeket a pest megyei pártbizottságon barinkai oszkárné, a megyei pártbizottság titkára, dr. mondok pál, a megyei tanács elnöke és dr. dobi ferenc, a szakszervezetek megyei tanácsának vezető titkára fogadta. a delegációt barinkai oszkárné tájékoztatta pest megye helyzetéről, majd a küldöttség ellátogatott az érdi benta-völgye termelőszövetkezetbe, színhálmobattán pedig megtekintette a dunai kőolajipari vállalatot. a százahalombattal látogatáson részt vett dr. Lőrinc Imre, a nehézipari miniszter első helyettese is. délután a küldöttség szentendre nevezetességeivel ismerkedett./mti/

bb.60. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

ok la

1973. június 19.

56. tanácskozás a munkásműveltségről
57. „verskiállítás”,
58. időjárásjelentés
59. az iraki pártküldöttség pest megyében
60. hírjegyzék
/mti/

- v é g e -

20.55/ok

- 4 0 -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

MA 2100

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon: 159-490
A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. június 20.

bb.1. a szépirodalmi kiadó ujdonságai

1 ró/gk/hi/ok hgy

1973. június 20.

egyik legnagyobb kiadónk, a szépirodalmi könyvkiadó számos érdekes művet jelentetett meg az utóbbi időben. zalk zoltán összegyűjtött versinek kötete „sirály”, címmel látott napvilágot. a gyötrelmes vagy szelíd fájdalmak, az újra megtalált szerelem, az öregedés témái szólnak meg újabb verseiben. a gyűjtemény tartalmazza a költő néhány, kötetben kiadatlan ifjúkori versét, a „zuzmára a rózsafán”, című válogatást és a későbbi kötetek csaknem teljes anyagát, valamint az azóta született verseket.

klaniczay tiber, a kiváló irodalomtudós „a múlt nagy korszakai”, című kötetében azokat a tanulmányait bocsátja az olvasóközönség elé, amelyek irodalmunknak a középkortól a xviii. századig terjedő korszakát tárgyalják. egy-egy korszak irodalmának vizsgálatában a korszak történelmi és művészettörténeti arculatát is fölvezet, abból kiindulva, hogy a magyar irodalom alkotói, művei, irányzatai csak egyetemes összefüggések keretében érthetők meg és érthetők helyesen. nemcsak az irodalom határait lépi át, hanem a magyar kereteket is és a magyar alkotók munkásságát világirodalmi távlatba helyezi: így könyve az összehasonlító irodalomtudományak is jelentős terméke.

egy másik tanulmánykötet, keresztury dezső: a szépség haszna című könyve többféle témakört felölelő, színes gyűjtemény, vonzóak és tanulságosak verselemzése, amelyek tartalmi, formai, kor- és irodalomtörténeti vonatkozásaiban egyaránt szemléletesen elemzik költészetünk maradandó alkotásait. a kötet egy részében nagy regényekről és klasszikus művek színházi bemutatóiról olvashatunk bírálatokat. a film kiemelkedő alkotásait is elemzi néhány tanulmányban. irodalomtörténeti tárgyú emlékeknek, a múzeumok gyűjtési munkájának is szentel néhány írást. a nagy múltú irodalomtörténész tanulmányait haszonnal forgathatjuk mind a tanárok, mind az irodalomkedvelő közönség.
/folyt.köv./

- 1 -

MA